Абай. Оқу кітабы. Оқушы жастарға арн.

ПОЭМАЛАР

Ескендір 70
Масғұт 77

ҚАРА СӨЗДЕР

Үшінші сөз 86
Төртінші сөз 89
Жетінші сөз 91
Сегізінші сөз 93
Тоғызыншы сөз 94
Оныншы сөз 95
Он төртінші сөз 97
Он бесінші сөз 98
Он жетінші сөз 100
Он тоғызыншы сөз 102
Жиырмасыншы сөз 103
Жиырма бірінші сөз 104
Жиырма екінші сөз 105
Жиырма үшінші сөз 107
Отыз бірінші сөз 109
Отыз екінші сөз 110
Отыз жетінші сөз 112
Отыз тоғызыншы сөз 115
Қырқыншы сөз 117
Қырық бірінші сөз 119
Қырық екінші сөз 120
Қырық үшінші сөз 122
Қырық төртінші сөз 126
Қырық бесінші сөз 128

АУДАРМАЛАР

Емен мен шілік 130
Жарлы бай 132
Есек пен бұлбұл 136
Қарға мен бүркіт 138
Ала қойлар 140

Бақа мен өгіз 142
Піл мен қандей 144
Есек 145
Қараңғы түнде тау қалғып 147
Татьянаның Онегинге жазған хаты 148
Онегиннің Татьянаға хаты 152
Татьяна сөзі 155
Вадим 158

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)
А 13

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институтында дайындалған және баспаға ұсынылған

Жалпы редакцияны басқарған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Ж. Дәдебаев*

Пікір жазған
филология ғылымдарының докторы, профессор *Қ. Мәдібай*

Жауапты редакторы
филология ғылымдарының докторы, профессор *Д. Ысқақұлы*

ҒЫЛЫМИ-РЕДАКЦИЯЛЫҚ КЕҢЕС
Ж. Дәдебаев (төраға), Ө. Әбдіманұлы, З.-Ғ. Бисенғали,
Т. Есембеков, А. Жақсылықов, Б. Жақып, Л. Мусалы,
З. Сейітжанов, Ә. Тарақ, А. Темірболат, М. Үмбетаев, Д. Ысқақұлы

А 13 **Абай (Ибраһим) Құнанбаев.** Оқу кітабы. «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша жоғары білім беру ұйымдарына пайдалануға арналған / жалпы ред. басқ., Ж. Дәдебаев; жауапты ред., алғы сөзін жазған Д. Ысқақұлы; құраст.: Л. Мусалы, Б. Даутова. – Алматы: Қазақ университеті, 2021. – 168 б.

ISBN 978-601-04-5763-8

Оқу кітабы Абайдың таңдамалы шығармаларынан түзілген, жоғары оқу орындарында «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша білім алатын студент жастарға лайықталған.

Оқу кітабын дайындаудағы мақсат – студент жастар үшін Абай шығармаларын білудің, түсінудің және қолданудың дағдысын, тетіктерін қалыптастыру.

Оқу кітабы AP08855683 «Абай ілімін білудің, түсінудің және қолданудың ғылыми негіздері мен теориялық тетіктері» ғылыми жобасы аясында дайындалып, жарық көрді.

ӘОЖ 821.512.122.0
КБЖ 83.3(5Қаз)

ISBN 978-601-04-5763-8

© Құнанбаев А., 2021
© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ жанындағы Абай ғылыми-зерттеу институты, 2021
© «Қазақ университеті» баспасы, 2021

АЛҒЫ СӨЗ

Он тоғызыншы ғасырдың екінші жартысында қазақ даласында өмір сүрген ақынның ұлттық руханияттың биігіне шығып, әлемдік өркениеттің деңгейіндегі дала данышпаны ұлы Абайдың ұлы ойлар, ұлы сөздер айтқаны бүгінгі таңдағы жан-жақты зерттеулер барысында белгілі болып отыр. Ұлы ойлар, ұлы сөздер мәңгі жасай береді.

Қазір әлемді сөз билеп тұр. Сөзі мықты елдің өзі де – мықты. Қазақта ұлттың болашағына қызмет ететін ұлы сөзді айта білген – ұлы Абай. Сондықтан да ұлы Абайдың адам баласын, ұлтымызды бақытқа, елдікке қарай бастайтын мағынасы терең философиялық ойларынан нәр алып, жарқын болашаққа қарай бет түзеу әрқайсымыздың, күллі ұлтымыздың алдында тұрған азаматтық парыз болып тұр.

Әрқайсымыздың адам болып, ұлтымыздың қазақ болып, бақытты өмір сүруге шақыратын Абай туындылары оқу кітабында өлеңдер, поэмалар, қара сөздер, аудармаларға жіктеліп, төрт тарауға бөлініп, топтастырылыпты. Ақынның әр адамды адамгершілікке үндеген, халықты іштей бұза бастаған келеңсіз құбылыстарды барынша мінеген, ұлтын «ақылға бірлікке» шақырған, асыл сөздермен көмкеріліп, ұлттық идеялармен суарылған шығармалары кімді болса да ойландырмай қоймасы анық.

Әл-Фараби атындағы Қазақ Ұлттық университеті жанындағы «Абай ғылыми-зерттеу институты» «Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша жоғары білім беру ұйымдарына пайдалануға ұсынып отырған оқу кітабының негізгі мақсаты – студент жастардың ұлттық сана-сезімін қалыптастыру үдерісінде ұлы ақынның өміршең ойларына ерекше мән беру.

Жоғары білім беру ұйымдарында Абайдың өмірі мен шығармашылық мұрасы «Абайтану» деген атаумен жалпы білім

Ғылыми басылым

АБАЙ (Ибраһим)
ҚҰНАНБАЕВ

Оқу кітабы

«Тілдер және әдебиет» даярлау бағыты бойынша
жоғары білім беру ұйымдарына пайдалануға арналған

Абай институтының еңбектері
14-кітап

Корректоры: *Б. Даутова*
Компьютерде беттеген *Н. Базарбаева*
Мұқабаны безендірген *Б. Малаева*

ИБ № 15147
Басуға 10.12.2021 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 $^{1}/_{16}$.
Көлемі 10,0 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс № 12125.
Таралымы 50 дана. Бағасы келісімді.
Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.
050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» басна үйі баспаханасында басылды.